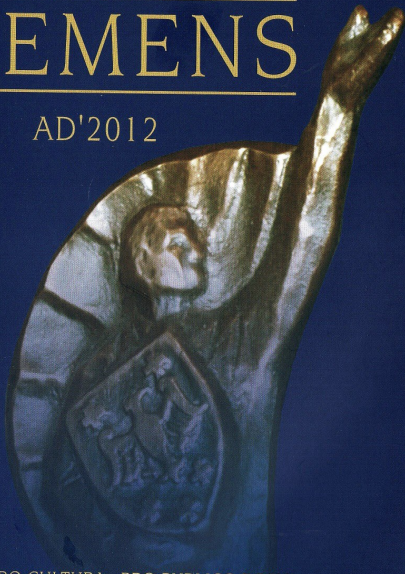

NAGRODA STAROSTY BIERUŃSKO-LEDZIŃSKIEGO
W DZIEDZINIE KULTURY

CLEMENS

AD'2012

PRO ARTE • PRO CULTURA • PRO PUBLICO BONO

NAGRODA STAROSTY BIERUŃSKO-ŁĘDZIŃSKIEGO
W DZIEDZINIE KULTURY

CLEMENS

AD'2012

PRO ARTE • PRO CULTURA • PRO PUBLICO BONO

SALA WIDOWISKOWO-KINOWA "PIAST" W ŁĘDZINACH, 21 MARCA 2013 R.

Wydawca: **Starostwo Powiatowe w Bieruniu**
43-155 Bieruń, ul. św. Kingi 1, starosta@powiatbl.pl
tel. 32 226 91 00; fax 32 226 90 00

Nadzór merytoryczny: **Magdalena Szafron,**
Agnieszka Krawczyk - Wydział Kultury i Sportu
Opracowanie redakcyjne: **Marian Ryglewicz**
Zdjęcia: **BM-Foto, archiwa laureatów,**
Zdzisław Kantor, Józef Fuchs, Ryszard Czernow

Projekt graficzny, skład i druk:
Studio Reklamowe Bonata
Al. Niepodległości 21/2, Tychy
tel. 32 326 42 54
www.bonata.pl

Bieruń 2013 r.

www.powiatbl.pl

ISBN 978-83-931470-2-1

Nakład: 400 egz.

WSTĘP

Bernard Bednorz

Starosta Bieruńsko-Lędziński

Górka Lędzińska, na której od wieków stoi kościół św. Klemensa, to miejsce symboliczne. *Clemens* umacnia naszą tożsamość kulturową. Zaświadcza o naszym materialnym i niematerialnym dziedzictwie. Honoruje najważniejsze dla wspólnoty powiatowej dokonania kulturotwórcze.

Dotychczas nagrody w postaci dyplomu i statuetek projektu Romana Nygi przyznane zostały ponad trzydziestu laureatom reprezentującym różne dziedziny twórczości (z zakresu sztuk plastycznych, literatury, muzyki, śpiewu) i działającym na rzecz upowszechniania kultury, rodzimego folkloru. Nagrody - indywidualnie lub zespołowo - otrzymali twórcy, muzycy, chórzyci, społecznicy i aktorzy. Nagrodami honorowymi *Clemens Pro Publico Bono* wyróżnione zostały osoby, instytucje i organizacje wspierające rodzimą kulturę.

W roku 15-lecia istnienia i działalności powiatu, Kapituła Nagrody Starosty Bieruńsko-Lędzińskiego w Dziedzinie Kultury *Clemens*, pracująca pod moim kierownictwem w składzie:

- *Józef Berger* - Przewodniczący Rady Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego,
- *Mirosława Jacob-Sosna* - Wiceprzewodnicząca Komisji Edukacji, Kultury i Bezpieczeństwa Publicznego Rady Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego,
- *Roman Nyga* - artysta malarz, laureat Nagrody za osiągnięcia w twórczości artystycznej za rok 2001,
- *Franciszek Moskwa* - muzyk i animator kultury, kierownik artystyczny zespołu Folklorystycznego „Lędzinianie”, laureat Nagrody za rok 2002,
- *Magdalena Szufrań* - Naczelnik Wydziału Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego,

po wnikliwym rozważeniu kandydatur wybrała Laureatów AD'2012.

Serdecznie gratulujemy wszystkim nagrodzonym oraz nominowanym do Nagrody.

DOTYCH CZASOWI LAUREACI

Nagrody Starosty Bieruńsko-Lędzińskiego w Dziedzinie Kultury

CLEMENS PRO ARTE:

2001	Roman Nyga	(Bieruń)
2002	Alojzy Lysko	(Bojszowy)
2003	Małgorzata Rembierz-Tabaka	(Bieruń)
2004	Józef Kłyk	(Bojszowy, Pszczyna)
2005	Helena Szabrańska	(Lędziny)
2006	Wojciech Wikarek	(Bieruń)
2007	Maria Błotko-Kiszka	(Chełm Śląski)
2008	Kalina Dulko, Remigiusz Dulko	(Bieruń, Oświęcim)
2009	Jan Smitowski	(Lędziny)
2010	Krzysztof Gryksa	(Bieruń)
2011	Czesław Ślosarczyk	(Bojszowy, Tychy)

CLEMENS PRO CULTURA:

2001	Chór HARFA	(Imielin)
2002	Zespół Folklorystyczny LĘDZINIANIE	(Lędziny)
2003	Teatr Komanderów	(Imielin)
2004	Czesław Pitera i Chór im. Ks. Antoniego Chlondowskiego	(Chełm Śląski)
2005	Jan Wieczorek i Stowarzyszenie Miłośników 600-letniego Bierunia	(Bieruń)
2006	Roman Jochymczyk	(Imielin)
2007	Ilona Cuber-Cebula	(Lędziny)
2008	+ Józef Wadas	(Bieruń)
2009	Krystyna Czajowska i Zespół Folklorystyczny ŚCIERNIANECZKI	(Bieruń)
2010	Rafał Bula	(Chełm Śląski)
2011	Bronisław Latocha i Zakładowa Orkiestra Dęta KWK „Ziemowit”	(Lędziny)

CLEMENS PRO PUBLICO BONO:

2003	Zakład Robót Inżynierskich Gerharda, Henryka i Huberta Chroboków	(Bojszowy)
2004	Klemens Ścierski	(Lędziny)
2005	Ks. kanonik Józef Przybyła	(Lędziny)
2007	Joachim Pinocy	(Lędziny)
2010	Zygmunt Folta	(Lędziny)
2011	Bieruński Ośrodek Kultury	(Bieruń)

N O M I N O W A N I

do Nagrody Starosty Bieruńsko-Lędzińskiego w Dziedzinie Kultury

Monika Bednorz
Blue Band Blues
Dr Jan Czempas
Bronisław Duży
Urszula Figiel-Szczepka
Roman Horst
Imielińska Orkiestra Dęta
Kameraliści Miasta Łęczyny
„Pro Arte Et Musica”
Zdzisław Kantor
Grzegorz Kapoła
Aleksander Kiszka
Urszula Klyczka
Bożena Kobyłczyk-Stolorz
Helena Kołtowska
Bernard Kopiec
Beata Kozioł
Ryszard Kubista
Mirosław Leszczyk
Zofia Łabuś
Jerzy Mantaj
Gerard Miś
Franciszek Moskwa
Orkiestra Dęta KWK „Piast” w Bieruniu
Eugeniusz Paruzel
Michał Sabat
Robert Seweryn
Marek Skowroński

Marek Spyra
Prof. UŚ dr hab. Helena Synowiec
Towarzystwo Kulturalne im. Anielina Fabery
Danuta Wagstyl-Majewska
Jan Wala
Prof. UO dr hab. ks. Dariusz Walencik
Ireneusz Wierzba
Zespół Estradowy „Imielin”
Zespół Folklorystyczny „Bierunianki”
Zespół Folklorystyczny „Bojszowianie”
Zespół Wokalno-Instrumentalny „Moderato”
Zespół Wokalny „Cantorum” z Bierunia

NAGRODA STAROSTY BIERUŃSKO-LĘDZIŃSKIEGO
ZA OSIĄGNIĘCIA W TWÓRCZOŚCI ARTYSTYCZNEJ

CLEMENS PRO ARTE

AD'2012

JUTRZENKA

CHÓR PRZY PARAFII NARODZENIA
ŚW. JANA CHRZCICIELA W BOJSZOWACH

Kapituła postanowiła przyznać Chórowi Parafialnemu "Jutrenka" nagrodę za całokształt działalności w stuleciu jego istnienia.

Doceniła założycieli chóru w 1913 roku, którzy polską pieśnią przylączyli się do ruchu niepodległościowego oraz pielęgnowanie tradycji śpiewu chóralnego przez kilka bojszowskich pokoleń.

Mając na uwadze wybitne zasługi całego zastępu dyrygentów w rozwój amatorskiego ruchu śpiewaczego, nieustrudzenie podtrzymujących tradycję wspólnego i radosnego śpiewu, z którego Parafia Narodzenia św. Jana Chrzciciela w Bojszowach od lat słygnęła, oraz z wielkim pietysmem pracujących nad repertuarem wykonywanym na wysokim poziomie artystycznym za niezwykle cenne uznana propagowanie utworów muzycznych stworzonych przez chórmistrza i organistę Piotra Siwego, uhonorowanego Krzyżem Zasługi "Pro Ecclesia et Pontifice", którego dorobek twórczy rozślawił bojszowski chór w całej archidiecezji.

Nagroda Clemens Pro Arte jest wyrazem uznania i podziękowania za ogromny wysiłek wielu pokoleń chórzystów bojszowskich, których artystyczne dokonania daleko wykraczały i nadal wykraczają poza gminę i Powiat Bieruńsko-Lędzki.

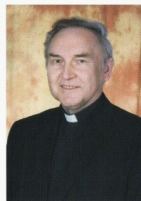

*„Śpiewajcie głosem, śpiewajcie sercami, śpiewajcie ustami,
śpiewajcie swoim życiem, śpiewajcie Panu pieśń nową!”*

[Sw. Augustyn]

L A U D A C J A

Na cześć Chóru Parafialnego „Jutrzenka” w Bojszowach
z okazji wręczenia Nagrody Clemens Pro Arte AD'2012

prof. UŚ ks. dr hab. Antoni Reginek
Zakład Liturgiki i Homiletyki
Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego
Kapelan Śląskiego Związku Chórów i Orkiestr

„Jedną z ważnych dróg prowadzących ludzi do Boga jest piękno”

[Benedykt XVI]

Od stu lat Chór „Jutrzenka” działający przy parafii św. Jana Chrzciciela w Bojszowach służy artystycznemu pięknu, czyniąc z niego przedziwny pomost o wielorakiej funkcji. Z punktu widzenia historycznego będzie to łącznik między pokoleniami, począwszy od prekursorów życia śpiewaczego w miejscowej społeczności, prawdziwych muzycznych pasjonatów i założycieli chóru, po współczesnych śpiewaków, oddanych działaczy i miłośników pięknej harmonii. Pod względem religijnym będzie to ogniwo zespalające sprawy przyziemne z wartościami nadprzyrodzonymi, śpiew który uskrzydla, podnosi ludzkie umysły i serca ku Bogu, Twórcy wszelkiego piękna. Pozostaje jeszcze jeden, niezwykle ważny czynnik jednoczący, a jest nim budowanie wspólnoty ludzkich serc poprzez śpiew, co dokonywało się w ciągu minionego wieku nie tylko w bojszowskiej parafii czy w Powiecie Biełuńsko-Lędzkim ale daleko szerzej, tam, gdzie tylko pobrzmiewała muzyka chóralna „Jutrzenki”. Kroniki zespołu odśladają nam te chlubne karty działalności śpiewaczej, udział w ważnych uroczystościach kościelnych i państwowych, w niezliczonych artystycznych prezentacjach.

„Ruch chóralny jest fenomenem oplatającym wieki, którego nosicielami są liczni przedstawiciele kolejnych pokoleń aż do czasów współczesnych - czytanie historii śpiewactwa jest czytaniem w duszy narodu, w sercach ludzi wszystkich pokoleń, wszystkich środowisk, to odczytywanie wartości ponadczasowych. Z chórami szły zawsze w parze dążenia do lepszej przyszłości”. Tak pisał we wstępie do Słownika biograficznego polskiego śpiewactwa Górnego Śląska śp. Rajmund Hanke, zasłużony dokumentalista społecznego ruchu muzycznego.

W kontekście tej wypowiedzi szczególnego znaczenia nabiera wymowna nazwa zespołu. „Jutrzenka” to zwiastunka lepszej przyszłości, to zapowiedź wolności, pokoju i szczęścia. Jutrzenka to nowa nadzieja wzbudzona wśród ludzi, to rozpozgodzone oblicza i uspokojone serca. Tylko w tak optymistycznych kategoriach należy odczytywać ofiarną działalność bojszowskiego Chóru, który w ciągu minionego wieku, jakże owocnie realizował najważniejsze zadanie stojące przed muzyką kościelną, by „wielbić Boga i nieść duchowe pokrzepienie ludziom”. Może nieco lakonicznie brzmi komunikat, że od 2003 r. „Jutrzenka” należy do Konfraterni Najstarszych Chórów w Polsce, ale przecież jest to sygnał wymowny, że Chór Jubilat należy do grupy zespołów śpiewających szczególnie zasłużonych, którym przysługuje wdzięczne i bardzo chlubne określenie - „najzaciejsi z zacnych”.

Na cześć Chóru Parafialnego „Jutrzenka” w Bojszowach z okazji wręczenia Nagrody Clemens Pro Arte AD'2012

Czas, w którym rodził się chór w Bojszowach to trudny okres dziejów, kiedy Polacy ze Śląska walczyli o swe prawa do języka, kultury i wiary praojców. Stulecie chóru zostało wpisane w najbardziej dramatyczny wiek ludzkości, w tragiczne doświadczenia powstań i wojen na naszej ziemi, ale obejmowało też przejmujące wysiłki w kierunku wolności i pokoju. Kiedy dziś na nowo próbuje się odczytać fenomen śląskiego śpiewactwa, to podkreśla się, że we wstępnym okresie rozwoju, szczególnie mocno zaznaczało się zespolenie nurtu religijnego z nurtem patriotycznym, stąd od początku chóry śpiewały z nastawieniem ojczyźnianym i wolnościowym, a pieśni religijna pomagała w pielęgnowaniu języka ojczystego, umacniając więź ze wspólnotą kościelną. We wszystkich ważnych historycznych i religijnych wydarzeniach bojszowska „Jutrzenka” zaznaczała swoją aktywność i w tę historię polskiej kultury, w rozpiewanie Ślązaków, wniosła kartę wyjątkowo chlubną, wyrażając w chóralnym śpiewie radości i smutku, tęsknoty i zachwytu, dumę i godność. Wiele z tak szlachetnych wysiłków i dokonań zostało okupionych najwyższą ofiarą poświęcenia życia. Od samego początku ten zespół śpiewaczy tworzą ludzie, których jednoczy wspólna pasja - rozmiłowania w śpiewie, którzy odczytali muzyczny, śpiewaczy talent otrzymany od Stwórcy, jako dar i zadanie. Mądrzy nauczyciele i duszpasterze, aktywni muzycy kościelni - organiści, dyrygenci, rozmiłowane w śpiewie całe rody bojszowskie. Stuletnia działalność „Jutrzenki” to pasmo przeróżnych odcieni światłości. Są w tej historii dokonania niezwykle, ośniewające, w postaci licznych koncertów w świątyniach i w domach kultury, w uroczystościach gminnych i powiatowych, w ramach spotkań biesiadnych i podczas uroczystych akademii, w salach koncertowych i przy ognisku. W posłannictwie typowo kościelnym będzie to trudne do ludzkiej oceny dzieło ubogacania uroczystej liturgii, śpiew radosnych kołęd i rzewnych śpiewów pasyjnych, śpiew dzielenia radości z weselnikami i wyraz muzycznego współczucia z oplakującymi odejście swoich najbliższych. W stuletniej historii miały też miejsce wydarzenia artystyczne, gdy zespół wykonywał większe formy muzyki chóralnej - msze, kantaty, pasje - te ostatnie śpiewy uroczyste i z pietyzmem proklamujące Mękę Pańską, należą już w Bojszowach do tradycji i oby dalej były kontynuowane. Wszystkie tak liczne prezentacje chóralne zostały skrzętnie utrwalane przez wytrwałych kronikarzy i dają świadectwo o owocnej działalności zespołu. Każda dobra prezentacja chóralnego śpiewu została poprzedzona mozołnym wysiłkiem wielogodzinnych prób po to, aby piękny śpiew faktycznie trafił do ludzkich serc i wnosił w nie duchowe pokrzepienie. Dlatego tym większe uznanie należy się wszystkim uczestnikom zespołu, dyrygentom, osobom wspierającym.

Gdy dziś Zespół Jubilat zostaje uhonorowany tak zaszczytną nagrodą *Clemens Pro Arte*, warto podkreślić, że w skromnie brzmiącym uzasadnieniu: „za całokształt działalności”, mieści się w rzeczywistości odniesienie do dzieła naprawdę wielkiego, nieocenionego, tak, jak czasem w samym pięknie jest coś z ułotności, a przecież pozostawia ono w ludziach ślad niezatarty i trwały. Niech przyznanie tak zaszczytnej nagrody Chórowi z Bojszów będzie wyrazem uznania i wdzięczności za promowanie miejscowej parafii, gminy, ale szerzej - całego powiatu! Życzymy „Jutrzence”, aby tak ważna misja była nadal owocnie realizowana poprzez liczne, artystycznie piękne koncerty.

„Śpiewajcie głosem, śpiewajcie sercami, śpiewajcie ustami, śpiewajcie swoim życiem, śpiewajcie Panu pieśń nową!”

[św. Augustyn]

J U T R Z E N K A

Nota historyczna

"Jutrzenka" jest jednym z najstarszych chórów w województwie śląskim. Krzewi muzykę i śpiew kościelny, wykonuje pieśni religijne, podtrzymuje tradycje śpiewacze i religijne, kultywuje tradycje przodków, a swoimi występami na forum lokalnym i regionalnym promuje gminę Bojszowy i Powiat Bieruńsko-Lędziński.

Kotylioz z 1913 r.

W ostatnich latach "Jutrzenka" występowała przy okazji różnych uroczystości kościelnych i świeckich, świąt, rocznic. Koncertowała m. in. podczas pielgrzymki samorządowców w Katowicach-Bogucicach, podczas powiatowego opłatka strażackiego w Bojszowach Nowych. Każdego roku chór uczestniczy w Gminnym i Powiatowym Przeglądzie Zespołów Kołędowych w kościele parafialnym w Bojszowach Nowych, koleduje wraz z innymi chórmi województwa śląskiego w bazylice w Katowicach-Panewnikach, uczestniczy w zjeździe chórów i orkiestr w Piekarach Śląskich, w Ogólnopolskim Przeglądzie Chórów Kościelnych Pieśni Pokutnej i Pasyjnej Metropolii Górnośląskiej w Żorach. Wspólnie z Bojszowskim

Biało-czerwona chusteczka z jedwabiu z orłem w koronie za występ w Katowicach 1916-1917 r.

Warszawa 1949 r., otwarcie trasy "WZ"

J U T R Z E N K A

Nota historyczna

Zespołem Kameralnym "Ponticello" występuje z koncertami kołędowymi w kościołach na terenie gminy Bojszowy. Jako jeden z nielicznych wykonuje Pasję Męki Pańskiej z udziałem własnych solistów i kantorów.

Trzykrotnie, w latach 2002, 2007 i 2008, chór był nominowany do Nagrody Starosty Bieruńsko-Lędzińskiego *Clemens Pro Cultura*.

Bojszowski parafialny chór "Jutrzenka" został uhonorowany Medalem 100-Lecia Związku Śląskich Kół Śpiewaczych za długoletnią działalność organizacyjną i artystyczną w społecznym ruchu muzycznym.

Odnaczenia dokonano na I Walnym Zjeździe Sprawozdawczym Śląskiego Związku Chórów i Orkiestr w MDK Bogucice-Zawodzie w Katowicach.

Śp. Piotr Siwy - długoletni organista bojszowski, były dyrygent chóru "Jutrzenka" i medal "Pro Ecclesia et Pontifice" przyznany w 1993 r. przez papieża Jana Pawła II

Odnaka Honorowa Złota z Laurem, 2003 r.

ROZMOWA Z DOROTĄ WROBEL I AUGUSTYNEM CZARNYNOGĄ

W Bojszowach ludzie śpiewali od zarania

W tym roku chór "Jutrzenka" świętuje dwa ważne wydarzenia: obchodzi swoje 100-lecie oraz został laureatem nagrody Starosty Bieruńsko-Lędzińskiego za osiągnięcia artystyczne. Proszę, aby Państwo przedstawili zespół.

- Odwołamy się do wspomnień długoletniego dyrygenta chóru pana Piotra Siwego, spisanych przez jego syna Stanisława.

Chór został powołany 3 maja 1913 roku z inicjatywy wybitnego patrioty, krzewiciela polskości, mieszkańca Bojszów Jana Jęczyka. Nie był on muzykiem i nie był w stanie profesjonalnie poprowadzić zespołu, dlatego zadanie to powierzono Teodorowi Lewandowskiemu z Katowic. Próby odbywały się w domu Jakuba Kapiasa. Niemcy utrudniali działalność chóru, szykanowali jego działaczy, na nic się to jednak zdało. Bojszowianie ukochali śpiew i nie bali się swoich prześladowców. Wybuch I wojny światowej przerwał działalność chóru do grudnia 1918 roku. Wtedy dyrygował nim bojszowianin Jan Bula. Kolejna przerwa w działalności nastąpiła w okresie powstań śląskich. W 1922 roku po Janie Buli batutę przejął Ludwik Żebrok. W 1924 roku kierownikiem miejscowej szkoły został Józef Gruener. Nauczyciel ten uwielbiał muzykę i śpiew, więc uaktywnił chór, zwiększył jego skład osobowy o kilkanaście osób. W 1932 roku kolejnym kierownikiem szkoły i prowadzącym chór został Alfons Ryska, który słynął z tego, że był wielkim przyjacielem młodzieży. Godnie kontynuował dzieło poprzedników.

2 lutego 1939 roku przyjechał do Bojszów młody, wykształcony muzycznie organista kościelny Piotr Siwy. Zainteresował się działalnością miejscowych chórów (poza "Jutrzenką" mocno działała także "Cecylia"). Razem z Aleksandrem Lipką, drugim dyrygentem, postanowili jeszcze mocniej rozwinąć ruch śpiewaczy. Ale świetność chóru przerwała II wojna światowa. Chór z oczywistych względów nie mógł kontynuować działalności. W hitlerowskich obozach zagłady zginęli między innymi Jan Jęczyk, Wojciech Mańda, wielu chórzystów poległo lub zginęło na frontach. Ale już po wyzwoleniu Śląska zaczęto ponownie poważnie myśleć o odrodzeniu chóru. 22 maja 1946 roku z inicjatywy Pawła Jęczyka, Aleksandra Lipki i Piotra Siwego doszło do reaktywowania „Jutrzenki”. Rozpoczęły się intensywne próby, a znający biegle zapis nutowy Piotr Siwy zaczął utrwalać miejscowe przyspiewki i piosenki ludowe.

Pieczęć wykonana ręcznie w fabryce pieczętek w Katowicach ok. 1913 r.

ROZMOWA Z DOROTĄ WROBEL I AUGUSTYNYM CZARNYNOGA

W Bojszowach ludzie śpiewali od zarania

Pierwszy znaczący galowy koncert pieśni i tańca zespołu został zorganizowany 13 lipca 1948 r. w Bojszowach. Zespół zaczął robić furorę w rodzinnej miejscowości, w okolicy, na całym Górnym Śląsku, a nawet zdobywać sławę na terenie Polski w 1949 r. (warto przypomnieć: Zespół „Śląsk” – przez wiele lat licencjonowany ambasador śląskiej pieśni i tańca - powstał dopiero w 1953 r.). „Jutrzenka” występowała na otwarciu Trasy W-Z w Warszawie, w Gdyni i Gdańsku (na uroczystościach wodowania statków), dwukrotnie na ogólnopolskich dożynkach. Współpracowała ze Śląskim Radiem Katowice.

Pod koniec lat pięćdziesiątych aktywność chóru z wielu powodów, głównie ze względu na chorobę dyrygenta, osłabła. Zespół ożywił się dopiero w parę lat później dzięki aktywności i zaangażowaniu Józefa Mądrego, Adama Sowińskiego, Teofila Tomali. Na parę lat dyrygowanie chórem przejął Józef Mądry. Po nim dyrygentem został Teofil Tomala - nauczyciel w szkole muzycznej w Tychach i organista w bojszowskim kościele. W październiku 1965 roku Józef Cichy, Jan Saternus

Sejmikariat
Biuro Główny Kół Rolniczych
Strasburg 10, Warszawa 10

Katowice, dnia 9 sierpnia 1946

1827/46

Do
Zarządu Tow. Śpiewu „Jutrzenka”
P.P.S.P.P.P.P.

W odpowiedzi na otrzymane ogłoszenie głoszący, że chór został zarejestrowany na liście naszych oddziałów, wobec czego przesyłamy w załączeniu załącznik do przysiężności do Zarządu o prośbie o wykreślenie załącznika z formularza w starostwie żyjący chórówi jak najspieszniej zwrócić o pracę nad krawiectwem pieśni i kultury polskiej powołania.

W sprawie piosenki wzmiankowej, że chórówi nie obowiązują żadne przepisy co do formy piosenki, wobec czego stara piosenka nie być wydana, o ile ma się nie kolidować z naszymi (wobec tego, że nasze żądanie krawiectwa przez wojnę zmieniło).

Cześć P i e ś n i
Jan K. Pajzacki
I. wiceprezesa sekretarza

Wznowienie działalności Towarzystwa Śpiewu „Jutrzenka” po okresie II wojny światowej w 1946 r. i zarejestrowanie tegoż chóru w Związku Śląskich Kół Śpiewaczych

Książeczka oszczędnościowa z 1919 r. Towarzystwa Śpiewu „Jutrzenka” ze składkami członków chóru

ROZMOWA Z DOROTĄ WROBEL I AUGUSTYNEM CZARNYNOGĄ

W Bojszowach ludzie śpiewali od zarania

i Alfons Sosna zwołał zebranie chóru, powołał nowy zarząd (kolejnym prezesem został Grzegorz Wrobel; po nim funkcję tę aż do 1996 r. objął Józef Cichy, za którego „Jutrzenka” ponownie doszła do świetności). Dyrygentem wybrano Henryka Kabiesza, nauczyciela bojszowskiej szkoły podstawowej. Do zespołu przystąpiło wielu młodych ludzi.

Kolejnym dyrygentem został Rudolf Trunk. W latach 1996-2001 prezesem chóru został Franciszek Saternus, a po nim - w 2002 r. - Dorota Wrobel, sprawująca tę funkcję do teraz.

Tak w olbrzymim skrócie rysuje się stuletnia historia chóru, którą przypominamy w roku jubileuszowym, przygotowując dla naszych sympatyków i słuchaczy szereg okolicznościowych niespodzianek.

Jak liczny jest obecnie skład zespołu?

- Jest to ponad 30 osób w wieku od 30. do ok. 80 lat. Najstarsi członkowie chóru to Maria Saternus (w "Jutrzence" od 1946 roku), Jan Saternus, Maria Piekorz, August Solarczyk. Ubolewamy nad tym, że zespół się postarzał. W Bojszowach ludzie śpiewali od zarania. To było bardzo popularne spędzanie czasu. Dyrygenci chóru mieli stały narybek, bo młodzież wdrażała się do śpiewu od najmłodszych lat, śpiewała w domu, w szkole, w kościele. Zaangażowanie i dobre wykształcenie muzyczne panów Siwego i Lipki przynosiło owoce. I czasy były inne. Młodzież garnęła się do społeczności, próby i koncerty były formą spotkań towarzyskich, rozrywką. Dzisiaj odbija się także niedostatek kształcenia muzycznego w szkołach.

- Chyba nie jest aż tak źle. Po prostu zmieniają się zainteresowania i oczekiwania. Przykłady dają telewizja i Internet. Lecz w Bojszowach nadal prężny jest ruch muzyczny. Przykłady to Zespół Folklorystyczny "Bojszowianie", Orkiestra "Ponticello", zespoły szkolne, weselne...

Dożynki we Wrocławiu, w 1949 r.

Jubileusz 80-lecia

ROZMOWA Z DOROTĄ WROBEL I AUGUSTYNEM CZARNYNOGA

W Bojszowach ludzie śpiewali od zarania

Jak państwo trafili do chóru?

- Jan Jęczmyk to brat mojej babki. Mój tata przez lata śpiewał w "Cecylii" wraz ze swoimi siostrami Franciszką i Martą, a potem w "Jutrzence". Widocznie miałam to we krwi. Przyszłam w 1965 roku i zostałam. Od tego czasu uwielbiam chór, zaangażowałam się w jego działalność. Dla wielu chór to nadal jak rodzina. Urządzamy wycieczki, ogniska, spotkania towarzyskie... Ludzie tu znajdują radość i wspólnotę.

- Ja jestem w zespole od pięciu lat. Dostawnie zostałam przymuszony do przyjęcia na jedną z prób i też zostałam.

Kto finansuje chór?

- Chór nasz utrzymuje się ze składek członkowskich, korzysta ze wsparcia życzliwych osób i instytucji, a także księdza proboszcza i parafian. Próby odbywają się w salce przykościelnej, w której też gromadzimy nasze pamiątki, nagrody i dyplomy.

Jaki jest dominujący repertuar zespołu?

- Dominuje repertuar kościelny, koładowy, wielkopostny i patriotyczny. Każdego roku śpiewamy pasję, mamy swoich kantorów. Najczęściej występujemy na uroczystościach kościelnych, czasem także środowiskowych, patriotycznych, na przeglądach śpiewaczych. Może gdyby było więcej młodych, repertuar byłby inny... Ale chór nie zawsze był przykościelny. Fakt, najczęściej śpiewaliśmy w kościele, lecz występy odbywały się wszędzie. "Jutrzenka" występowała wtedy w strojach śląskich, była wizytówką naszego regionu. Zdobywaliśmy nagrody.

Proporzec (awers i rewers), wykonany w 1993 r.
z okazji 80-lecia chóru „Jutrzenka”

ROZMOWA Z DOROTĄ WROBEL I AUGUSTYNEM CZARNYNOGA

W Bojszowach ludzie śpiewali od zarania

- Niestety, dokumentacja i większość pamiątek zaginęły. W 1949 roku "Jutrzenka" miała występ w Śląskim Radiu. Sprawdzamy, czy nie zachowały się te nagrania. Mamy cię nadziei, że tak. To byłby świetny dokument i pamiątka. Mamy kasetę jubileuszową nagrałą w 1993 roku. W 2012 roku wspólnie z "Ponticello" nagraliśmy koledy. Możemy się pochwalić tym, że od 2003 roku należymy do Konfraterni Najstarszych Chórów i Orkiestr Województwa Śląskiego i Zaolzia. W 2011 roku otrzymaliśmy Medal 100-Lecia Związku Śląskich Kół Śpiewaczych za długoletnią szczególną działalność organizacyjną i artystyczną w społecznym ruchu muzycznym. Cieszymy się, że statuetka *Clemensa* będzie prestiżowym uhonorowaniem naszego dorobku i starań o jak najwyższy poziom artystyczny naszych występów.

Rozmawiał: Marian Ryglewicz

Kościół Narodzenia św. Jana Chrzciciela w Bojszowach

J U T R Z E N K A

Chór przy Parafii Narodzenia św. Jana Chrzciciela w Bojszowach w 2013 roku

Opiekun chóru: ks. proboszcz Andrzej Maślanka

Dyrygent: Robert Koźbiał

SKŁAD CHÓRU

Soprany:

Małgorzata Cichy
Joanna Gwóźdź
Wiesława Król
Stanisław Krzak
Anna Latocha
Teresa Mirek
Dorota Oleś
Ilona Ryszka
Teresa Sosna
Maria Weiss
Agnieszka Wieczorek
Dorota Wrobel
Wanda Wyroba

Alty:

Barbara Grabowska
Gabriela Kocur
Teresa Kuźnik
Barbara Losoń
Maria Noras
Danuta Nyga
Teresa Piekorz
Róża Pustelnik
Małgorzata Sapek
Felicja Szafron

Tenory:

Walenty Blacha
Augustyn Czarnynoga
Józef Cichy
Henryk Moćko
Alojzy Solarczyk

Basy:

Grzegorz Biolik
Jerzy Czempas
Jan Saternus
Bernard Szulc

ZARZĄD CHÓRU:

Dorota Wrobel - prezes
Jerzy Czempas - wiceprezes
Wiesława Król - sekretarz
Ilona Ryszka - skarbnik
Augustyn Czarnynoga - członek zarządu, gospodarz
Teresa Mirek - członek zarządu
Róża Pustelnik - członek zarządu
Robert Koźbiał - dyrygent

ROK JUBILEUSZOWY XV-LECIA
POWIATU BIERUŃSKO-LĘDZIŃSKIEGO

Wykonał dla potrzeb:

**Parafialnego Chóru "JUTRZENKA" w Parafii
Narodzenia Św. Jana Chrzciciela w Bojszowach**

Ywis - Bojszowy

Bojszowy, 2 grudnia 2013 r.